

Koniunktura konsumencka^{*)} III kwartał 2007 r.

W III kwartale 2007 r. utrzymał się wysoki poziom wszystkich podstawowych wskaźników charakteryzujących nastroje konsumenckie społeczeństwa polskiego. Tym samym wskaźniki te ponownie potwierdzają, że rok 2007 jest kolejnym, w którym sytuacja społeczno-ekonomiczna konsumentów poprawia się we wszystkich podstawowych obszarach bytowych, a zatem kondycja polskich gospodarstw domowych jest wyjątkowo dobra.

W III kwartale w dalszym ciągu zwiększył się, aczkolwiek mniej znacząco niż w II kwartale, udział konsumentów odczuwających poprawę oraz zmniejszył się udział konsumentów odczuwających pogorszenie swojej sytuacji finansowej w ostatnich 12 miesiącach. Syntetyczny wskaźnik ocen **zmian, jakie zaszły w sytuacji finansowej gospodarstw domowych** przyjął w III kwartale 2007 r. wartość -9,5 i był wyższy o 7,1 pp. w stosunku do wartości zaobserwowanej w III kwartale 2006 r. (-16,6) oraz o 0,3 pp. niż w II kwartale 2007 r. (-9,8). Jednocześnie nieznacznie zmniejszył się udział konsumentów oczekujących poprawy oraz nieznacznie zwiększył się udział konsumentów przewidujących pogorszenia swojej sytuacji finansowej w najbliższych 12 miesiącach. Syntetyczny wskaźnik **oczekiwanych zmian sytuacji finansowej gospodarstw domowych** ukształtował się na poziomie -1,2 i był tylko o -0,3 pp. gorszy niż w II kwartale, jednakże w porównaniu do wartości z III kwartału 2006 r. był wyższy o 5,0 pp. (-6,2).

Dynamika syntetycznych wskaźników ocen zmian własnej sytuacji finansowej gospodarstw domowych w III kwartale 2007 r. wskazuje, że gospodarstwa domowe wyraźnie odczuwają wzrost swoich dochodów (zarówno w stosunku do poziomu sprzed roku, jak i w stosunku do II kwartału). Znaczący wzrost wskaźnika oczekiwanych zmian własnej sytuacji finansowej w II kwartale i utrzymanie się osiągniętego wysokiego poziomu w III kwartale 2007 r. wynika także z obniżki składki rentowej, która spowodowała dodatkowy wzrost wynagrodzeń, a tym samym wzrost dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych z osobami pracującymi. Obserwowana znacząca poprawa oceny własnej sytuacji finansowej w II i III kwartale powinna znaleźć swoje odbicie w dalszym zmniejszeniu się zasięgu i głębokości ubóstwa społeczeństwa polskiego.

W III kwartale 2007 r. w dalszym ciągu poprawały się także oceny społeczeństwa polskiego dotyczące **zaszłych zmian ogólnej sytuacji gospodarczej kraju** (w ostatnich 12 miesiącach), ale jednocześnie pogorszyły się oceny dotyczące **oczekiwanych** (w najbliższych 12 miesiącach) **zmian sytuacji gospodarczej kraju**. Wskaźnik ocen zaszłych zmian ukształtował się na poziomie -16,5 i był wyższy niż w III kwartale 2006 r. o 9,1 pp, natomiast w stosunku do II kwartału 2007 r. — o 1,6 pp. Z kolei wskaźnik ocen oczekiwanych zmian ukształtował się na poziomie -8,6 i był gorszy niż w II kwartale 2006 r. o 2,7 pp, jednakże w stosunku do III kwartału 2006 r. był wyższy o 7,5 pp.

Kierunki i skala zmian oraz osiągnięty poziom wskaźników ocen zmian sytuacji gospodarczej kraju dokonane przez konsumentów świadczą, że społeczeństwo polskie wyraźnie odczuwa przyspieszenie wzrostu gospodarczego kraju, a także oczekuje dalszego, wysokiego poziomu wzrostu gospodarczego.

W III kwartale 2007 r., podobnie jak w poprzednich kwartałach, znacząco poprawiły się oceny **obecných warunków dokonywania ważnych zakupów** przez gospodarstwa domowe. Skala zmian tych ocen spowodowała, że po raz drugi z kolei syntetyczny wskaźnik ocen przyjął wartość dodatnią (liczba konsumentów nastawionych optymistycznie jest większa od liczby osób nastawionych pesymistycznie do dokonywania zakupów). Wartość tego wskaźnika ukształtowała się na poziomie 3,4 i była wyższa o 14,0 pp. w stosunku do III kwartału 2006 r. (–10,6) oraz o 2,3 pp. do II kwartału (1,1).

Pozytywne zmiany wartości wskaźnika ocen dokonywania zakupów od IV kwartału 2006 r. wskazują na utrzymywanie się wysokiej dynamiki zakupu dóbr trwałego użytku na potrzeby gospodarstw domowych i dalsze polepszanie — ilościowe i jakościowe — wyposażenia gospodarstw domowych w dobra trwałe, w szczególności w nowoczesny technologicznie sprzęt elektroniczny, a także w artykuły gospodarstwa domowego.

W III kwartale 2007 r., podobnie jak w kilku poprzednich kwartałach, w dalszym ciągu znacznie zmniejszały się w społeczeństwie **obawy przed wzrostem poziomu bezrobocia** (w okresie najbliższych 12 miesięcy). Wartość tego wskaźnika wyniosła –22,0 pp. i była lepsza niż w II kwartale o 3,9 pp. Korzystne zmiany wartości tego wskaźnika począwszy od II kwartału 2004 r., a zwłaszcza w II półroczu 2006 r. i I półroczu 2007 r. wskazują, że społeczeństwo odczuwa systematycznie zmniejszający się poziom bezrobocia, jak również spodziewa się dalszej, aczkolwiek coraz wolniejszej, poprawy sytuacji na rynku pracy.

W III kwartale 2007 r. utrzymał się, osiągnięty w poprzednim kwartale, wysoki poziom oceny **możliwości oszczędzania pieniędzy** (w okresie najbliższych 12 miesięcy) przez gospodarstwa domowe. Wskaźnik syntetyczny wprawdzie pogorszył się w III kwartale 2007 r. o 0,4 pp. stosunku do II kwartału, lecz w porównaniu do III kwartału 2006 r. był wyższy o 7,3 pp. Tendencje zmian wartości tego wskaźnika oznaczają, że wraz z poprawą sytuacji finansowej gospodarstw domowych wzrasta nie tylko skłonność do konsumpcji, ale również skłonność do oszczędzania pieniędzy.

Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej osiągnął w III kwartale 2007 r. wartość –6,5 i był minimalnie wyższy w porównaniu do II kwartału (–6,7), ale w porównaniu do III kwartału 2006 r. był wyższy o 8,5 pp. co stanowi 57% wartości sprzed roku. **Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej** osiągnął w III kwartale 2007 r. wartość –7,0, a więc utrzymał wartość z poprzedniego kwartału (–7,1). W porównaniu do III kwartału 2006 r. wartość wskaźnika była jednak wyższa o 11,6 pp. co stanowi 62% wartości sprzed roku.

Tendencje zmian wartości obydwu wskaźników ufności konsumenckiej w trzech kwartałach 2007 r. wskazują, że oczekiwać należy utrzymania się wysokiej dynamiki spożycia gospodarstw domowych również w III kwartale 2007 r. Zwiększyła się i utrzyma na wysokim poziomie przede wszystkim skłonność gospodarstw domowych do zakupu dóbr trwałego użytku na wyposażenie gospodarstw domowych. Takie zachowanie konsumentów powinno utrzymać dobrą koniunkturę w produkcji, imporcie i handlu dobrami konsumpcyjnymi, w szczególności trwałego użytkowania (m. in. sprzęt i urządzenia rtv oraz agd, samochody).

*) Od stycznia 2004 r. badanie koniunktury konsumenckiej prowadzone jest z częstotliwością miesięczną – jako badanie wspólne Głównego Urzędu Statystycznego oraz Narodowego Banku Polskiego. W III kwartale 2007 r. badanie przeprowadzono na próbie 5223 gospodarstw domowych.

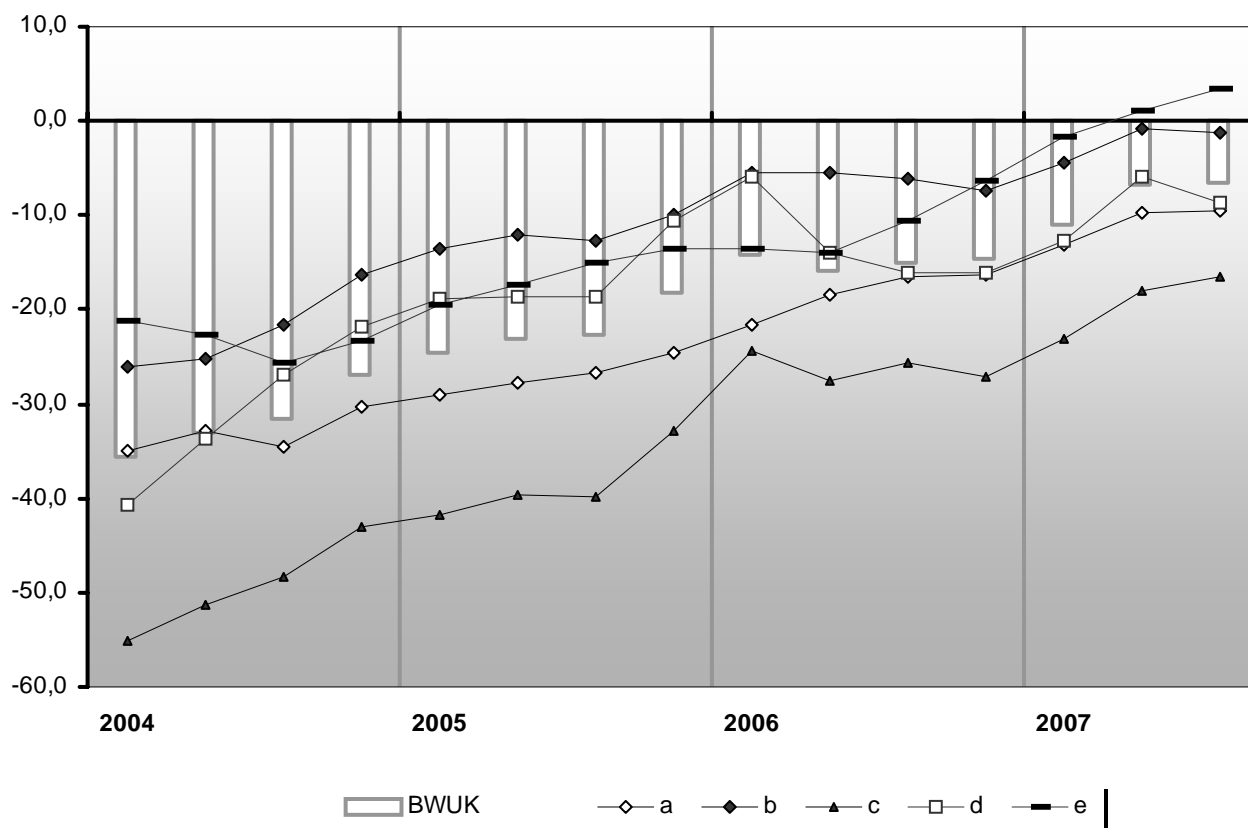
Najważniejszymi wskaźnikami, obliczanymi na podstawie przeprowadzonych badań, są: 1) bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący bieżące tendencje zmian w konsumpcji indywidualnej (tablica I) oraz 2) wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący oczekiwane w najbliższych miesiącach zmiany w tendencjach konsumpcji indywidualnej (tablica II). Obydwa wskaźniki ufności konsumenckiej mogą przyjmować wartości od –100 do +100. Wartość dodatnia oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych optymistycznie nad konsumentami nastawionymi pesymistycznie, natomiast wartość ujemna oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych pesymistycznie nad konsumentami nastawionymi optymistycznie. Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne badania przedstawiono w publikacji „Koniunktura konsumencka. Tendencje zmian październik 2003-styczeń 2004”.

Tablica I. BIEŻĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ

Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz obecnego dokonywania ważnych zakupów.

Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w:		Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w:		Obecne dokonywa- nie ważnych zakupów	Wskaźnik ufności kon- sumenckiej BWUK
Rok	Kwartał	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesięcy	ostatnich 12 miesiącach	najbliższych 12 miesięcy		
		a	b	c	d	e	
w procentach							
1997*)		-21,6	-11,0	-12,8	-10,0	-13,4	-13,8
1998		-28,6	-19,2	-22,3	-17,0	-16,6	-20,8
1999		-36,3	-25,3	-37,9	-29,7	-21,0	-30,0
2000		-40,6	-26,8	-45,8	-29,5	-25,8	-33,7
2001		-39,7	-25,8	-51,8	-32,2	-27,8	-35,5
2002		-39,6	-27,8	-52,9	-35,1	-32,1	-37,5
2003		-38,1	-24,5	-51,7	-35,2	-29,4	-35,8
2004		-33,1	-22,3	-49,5	-30,8	-23,3	-31,8
2005	I	-34,9	-26,1	-55,1	-40,7	-21,2	-35,6
	II	-32,8	-25,2	-51,4	-33,6	-22,7	-33,1
	III	-34,5	-21,7	-48,4	-27,0	-25,7	-31,5
	IV	-30,4	-16,2	-43,1	-21,9	-23,4	-27,0
		-27,0	-12,0	-38,5	-16,7	-16,4	-22,1
	I	-29,0	-13,5	-41,7	-18,8	-19,5	-24,5
	II	-27,7	-12,0	-39,6	-18,7	-17,3	-23,1
	III	-26,7	-12,7	-39,8	-18,7	-15,1	-22,6
2006	IV	-24,6	-9,9	-32,8	-10,6	-13,5	-18,3
		-18,2	-6,1	-26,2	-13,0	-11,1	-14,9
	I	-21,5	-5,5	-24,4	-5,9	-13,5	-14,2
	II	-18,4	-5,4	-27,6	-13,9	-14,0	-15,9
2007	III	-16,6	-6,2	-25,6	-16,1	-10,6	-15,0
	IV	-16,4	-7,3	-27,1	-16,0	-6,4	-14,6
	I	-13,1	-4,5	-23,1	-12,6	-1,6	-11,0
	II	-9,8	-0,9	-18,1	-5,9	1,1	-6,7
	III	-9,5	-1,2	-16,5	-8,6	3,4	-6,5

^{*)} kwiecień, lipiec, październik

Tablica II. WYPRZEDZAJĄCY WSKAŹNIK UFNOŚCI KONSUMENCKIEJ

Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju, trendów poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym) i oszczędzania pieniędzy w najbliższych 12 miesiącach.

Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego	Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju	Zmiany poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym)	Oszczędzanie pieniędzy	Wskaźnik ufności konsumenckiej WWUK
Rok	Kwartał	b	d	f	g	
w procentach						
1997*)		-11,0	-10,0	-15,0	-51,4	-21,9
1998		-19,2	-17,0	-27,3	-55,0	-29,6
1999		-25,3	-29,7	-53,1	-57,6	-41,4
2000		-26,8	-29,5	-62,0	-60,1	-44,6
2001		-25,8	-32,2	-68,0	-60,1	-46,5
2002		-27,8	-35,1	-63,8	-64,6	-47,8
2003		-24,5	-35,2	-54,1	-65,4	-44,8
2004		-22,3	-30,8	-30,3	-58,8	-35,7
	I	-26,1	-40,7	-43,7	-60,5	-42,9
	II	-25,2	-33,6	-28,9	-59,6	-37,0
	III	-21,7	-27,0	-25,1	-59,1	-33,4
	IV	-16,2	-21,9	-23,6	-56,0	-29,6
2005		-12,0	-16,7	-24,8	-54,6	-27,2
	I	-13,5	-18,8	-25,8	-54,2	-28,2
	II	-12,0	-18,7	-27,1	-54,9	-28,3
	III	-12,7	-18,7	-27,7	-55,8	-28,9
	IV	-9,9	-10,6	-18,7	-53,4	-23,3
2006		-6,1	-13,0	-6,3	-48,3	-18,5
	I	-5,5	-5,9	-13,3	-50,1	-18,8
	II	-5,4	-13,9	-10,9	-49,4	-20,0
	III	-6,2	-16,1	-4,3	-47,4	-18,6
	IV	-7,3	-16,0	3,3	-46,4	-16,7
2007						
	I	-4,5	-12,6	9,9	-42,3	-12,5
	II	-0,9	-5,9	18,1	-39,7	-7,1
	III	-1,2	-8,6	22,0	-40,1	-7,0

*) kwiecień, lipiec, październik

